

DÉLVIDEK

Z O M B O R,
Csihás Benő u. 3.

1942. JANUÁR 30.
II. ÉVFOLYAM, 24. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

HITLER BESZÉLT

Németország, Olaszország és Japán katonai helyzete biztosítéka a végső győzelemnek — Angolszász álmok Európa megrohanására — Ismét 13 hajót süllyesztettek el a németek az amerikai partok előtt — Derna felé nyomulnak előre a tengely afrikai páncélosai — Szingapurt és Jávát hatalmas japán erők támadják

Nagy ünnepet ül a baráti német nemzet. A nemzetiszocializmus, amely ujjaformálta, a versaillesi szerződés halálos következményeitől megmentette és minden eddiginél ma

gasabbra ivelő fejlődés útjára vezet le a német népet, pénteken ünnepelte hatalomrajutásának tizedik évfordulóját. A nemzeti szocializmus uralomrajutása óta olyan eredményeket ért el, amelyeket mindeddig nem tudott felmutatni egyetlen más mozgalom sem. Korszakot jelent nemcsak a német nép életében, amelynek a nemzetiszocializmus adta vissza régi méltóságát, amelynek a nemzetiszocializmus biztosított helyet a nap alatt és vezető szerepet Európában, hanem egész Európa, sőt tulsz nélkül mondhatjuk az egész világ történelmében is. A nemzetiszocializmus nemcsak a német nép fejlődésének irányát szabta meg, hanem a maga hatalmas erejével segédkezett nyújtott mindazoknak a népeknek, amelyek érezték a párizskörnyéki békediktátumok fojtogatását és újjászületésre törekedtek. A nemzetiszocializmus hatalmas politikai, szellemi és katonai ereje alapjaiban ingatta meg a régi világ alapjait és egy új, igazságosabb világ kiépítésének rakta le alapkövét. Ennek az új világnak a kialakítása most folyik a harctereken, a diplomáciában a műhelyekben és az irodákban. min denütt, mert a totális háború kiterjed a nemzetek életének minden terére.

A nemzetiszocializmus ünnepe nemcsak a német nép ünnepe, hanem mindazoké a népeké, amelyek érzik az európai együvértartozás felelősségét, mindazoké az országoké, amelyek kellőképpen értékelik azt a nagy szolgálatot, amelyet Európának az angolszász kapitalizmustól és a bolsevista barbárságtól való megszabadításával a német nemzet tett.

Amikor a német nemzet a teljes erővel folyó világháború közepet-

te időt szakít arra, hogy megünnepelje újjászületésének ünnepét, vele ünnepel az új Európa és az új világrend kialakítására tömörült valamennyi nemzet.

Az ünnepség pillanatában a berlini kezdeményezésre létrejött háromhatalmi szerződésben szövetkezett hatalmak valamennyi hadszíntéren halálos csapásokat mérnek ellenségeikre. A keleti arcvonalon minden szovjet törekvés dugába dől és a német csapatok napról-napra olyan súlyos véres veszteségeket okoznak az ellenségnek, amelyek messzemenő kihatással lesznek a tavasszal meginduló hadműveletek szempontjából. Északafrikában Rommel vezérezredes páncélosai elfoglalták Bengházit és Derna felé nyomulnak előre, az angolok pedig kénytelenek beismerni, hogy minden nagyhangú bejelenté-

sük ellenére sem tudnak eredményt elérni a „vitéz ellenséggel és a nagy tábornokkal szemben”. Amerika és Kanada saját partjai előtt szenved olyan hatalmas hajótvesztéseket, hogy nem tud csapatokat küldeni a veszélyeztetett hadszínterekre, Japán pedig egymás után hódítja el az angolszászok életfontosságú támaszpontjait.

Az ünnepség keretében Hitler vezér és kancellár délután 5 órakor hatalmas és történelmi jelentőségű beszédet mondott. Vázolta azt a küzdelmet, amelyet a hármasegyezmény hatalmai kifejtének a végső győzelem érdekében és kifejezésre juttatta rendíthetetlen hitét a végső győzelemben. Korai lapzártánk miatt a Führer beszédét csak holnapi számunkban tudjuk olvasóinkkal ismertetni.

Német hadijelentés

HATALMAS NÉMET SIKEREK AZ AMERIKAI PARTOK MENTÉN ÉS ÉSZAKAFRIKÁBAN

Berlin, január 30.

A vezéri főhadiszállásról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnokság pénteki hadijelentése közli, hogy a keleti arcvonalon állandóan folynak a harcok.

Német harcrajok eredményesen támadták a Faroer szigetek és Skócia északkeleti partjainak kikötőit és katonai berendezéseit.

A német tengeralattjárók folytatták harcukat az ellenséges el-látási hajózás ellen az északamerikai és kanadai partok előtt és újabb 13 ellenséges hajót süllyesztettek el 74.000 tonna ürtartalommal. Ezzel az Atlanti óceán nyugati partvidékén eddig elsüllyesztett hajók száma negyvenháromra emelkedett összesen 302.000 brutto regisztertonna tartalommal.

Mint különjelentés már közölte, az Északafrikában harcoló német-olasz csapatok elfoglalták Bengházit. A német harci gépek Szol-lumtól keletre szétugrasztottak ellenséges páncélos alakulatokat és eredményes támadásokat hajtottak végre a kirenajki sivatagban, valamint Tobruk ellen.

A harci gépek folytatták Málta bombázását. (MTI)

A JAPÁNOK UGY A SZÁRAZFOLD, MINT A TENGHER FELŐL MEGROHÁNJÁK SZINGAPURT

Bern, január 30.

(NTI) A kínai fővárosból érkező hírek arról számolnak be, hogy küszöbön áll a japánok támadása Szingapur ellen. A tonkingi öbölben hajóösszevonások folynak és a khainai partvidékről japán csapatok állított flottát láttak elhaladni Szingapur irányában. Valószínűnek tartják, hogy japán egyidejűleg intéz támadást Szingapur ellen a szárazföld és a tenger irányából és csapatokat tesz partra a szingapuri szigeterődben. (MTI)

HATVANOT SZÁLLÍTÓHAJÓN 150.000 FŐNYI JAPÁN KATONASÁG KOZELEDKI JÁVA SZIGETE FELÉ

Zürich, január 30.

(Bud. Ért.-NST.) A macassari szorosban 7 nap óta tart a japán és ellenséges erők között az a tengeri csata, amely a skagerraki ütközet óta a legnagyobb tengeri összecsapás. A japánok 65 szállítóhajón 150.000 főnyi hadsereget szállítanak teljes felszereléssel. Az angolok erőfeszítéseket tesznek, hogy meggátolják ezt a partraszállást, amely a legkomolyabb veszélybe sodorná Jáva védelmét.

Mint a MTI jelentése közli, a japán hadiflottának sikerült át-törnie a macassari szoroson. (MTI)

Ára 10 fillér

Zombor fejlesztéséről

nagyon sokat beszéltek és irtak már az utóbbi időben. Kétségtelen, hogy a város fejlesztése elsőrendű közérdek és ezért minden figyelmet megérdemel még olyan terv is, amit a valóságban nem lehet keresztülvinni. Mint ilyenkor szokás, sok hozzászólás hangzott el. Véleményt nyilvánítottak olyanok is, akiknek a véleményére nem volt szükség. Mindenesetre el-érkezett ma az a pillanat, amikor ebben a kérdésben állást kellett foglalniok a hivatalos köröknek is. A főispáni installáción Deák Leó dr. jelentette ki, hogy Zombor a fejlődés útjára lépett és az elsők között oldja meg a lakáskérdést.

A város tervet dolgozott ki a lakáshiány megszüntetésére, s a tegnapi megyegyűlésen a tárgyasorozat egyik legfontosabb pontja volt a tisztviselői bérház építése. Elvben el is határozta a közgyűlés, hogy a bérpalotát másfélmillió költséggel felépíti.

Ezzel tehát megkezdődött az építkezés, amely életfontosságú. Tavasszal a meginduló munka remélhetőleg nem szorítkozik csak a város és a megye terveinek keresztülvitelére, hanem a magántőke is bekapcsolódik a nagy munkába.

Erre szükség van a város fejlődésének biztosítása érdekében. Ez a tőkebefektetés különben is rentabilis. A bérház ma kitűnő üzlet, s emellett a tőkének kötelessége bekapcsolódnia ebbe a munkába, mert a magyar tőkének többek között nemzeti feladatai is vannak.

ARENA MOZI

SZERDA—VASÁRNAP

Zsigrai Julianna nagyszerű regénye filmen:

Sziús Mara házassága

Főszerepben:

SIMOR ERZSI. PÁGER ANTAL. SZORÉNYI ÉVA. PERÉNYI LÁSZLÓ. VIZVÁRI MARISKA. PETHES SÁNDOR. PETHES FERENC

Rátémör: a legjobb magyar és olasz híradó

Előadások kezdete: hétköznap 6.15 és 9. vasár- és ünnepnap 3.30. 6.15 és 9 órákor.

Spanyolország és Portugália hajójaratokat létesít Európa és Amerika között

Madridi és liszaboni jelentések arról számolnak be, hogy a spanyol hajózárságok rendszeres hajójaratot szerveznek

Németország, Olaszország és Japán mai katonai helyzete a legjobb biztosítéka a végső győzelemnek

Megvalósíthatatlan az az angolszász terv, hogy megrohanják Európát

Berlin, január 30.

A háromhatalmi egyezményben tömörült hatalmak katonai helyzete — illetékes berlini hely véleménye szerint — a legjobb biztosítéka a végső győzelemnek. Berlinben ezért megértik az angol alsóházi vita során kifejezésre jutott nyugtalanságot, amely az angolszász közvéleményben az angol és amerikai csapatok és a szovjet erők katonai helyzete folytán támadt.

Az angolszász hatalmak, amikor 1939-ben kirohantották a háborút győzelmi reményeket a következőkre alapozták:

1. Remélték, hogy az angolszász hatalmak európai szövetségesei legyőzik Németországot,
2. Azt hitték, hogy a távolblokáddal sikerül kiépeztetni Németországot és szövetségeseit és ezzel megkönnyíteni az angolszászok győzelmét és
3. azt remélték, hogy a nemzetiszocializmus csak néhány hónapig tudja tartani magát.

Ezek a téves remények ma már épügy tényezői a tengely hadvezetési politikájának, mint az ellenség hadászati balfogásai.

Ezt a háborút — hangoztatják illetékes berlini helyen — a maga bonyolult szervezetében csak az a hatalom nyerheti meg, amely belső erejével minden szervezési kérdést sikeresen old meg. A sulypontot a szállítási kérdések megoldása képezi. Azé a győzelem, akinek sikerül túlsúlyban lévő emberi és anyagi erőit a kellő időben latbavetnie.

Ha ennek a tételnek igazolását a másik oldallal is megakarjuk erősíteni, elég utalni Churchill azon beszédére, amellyel megvonta a háború mérlegét január 28-ig. Beismerte az angol miniszterelnök, hogy a háború eddigi során a döntő tényező a szállítás volt. Beszélt elképzelhető utvonallakról, amelyeken az angolszászok

Cadis és Newyork között. A hajók havonként egyszer fognak közlekedni mindkét irányban. Portugália több hajójaratot szervez Newyork felé. A portugál hajók a szűk séghez képest közlekednek majd.

BULGÁRIÁBAN HALÁLRÁITÉLTEK KÉT KISKORU KOMMUNISTÁT

Szófia, január 30.

A bolgár katonai bíróság halálra ítélte két kiskoru kommunistát. Tekintettel azonban arra, hogy az elítéltek kiskorúak a halálbüntetést 15 évi fogházbüntetésre változtatták át.

NÉMET TENGERALATTJÁRÓK ELSÜLYLYESZTETTEK KÉT AMERIKAI TARTÁLY-HAJÓT

Lisszabon, január 30.

Az amerikai haditengerészetiügyi minisztérium jelentése szerint a tengelyhatalmak tengeralattjárói elsüllyesztettek két amerikai tartályhajót összesen 14.000 tonna vízkiszorítással.

szállíthatnak, ezek azonban veszélyesek és értékes idővesztéssel járnak. Anglia a kiterjedt arcvonalon nem lehet mindenütt ott.

Churchill a háború sulypontjává akarta tenni Északafrikát, de mint maga is bealotta, „veszített a vitéz ellenséggel és nagy tábornokkal szemben.” Churchill azzal vigasztalta a törvényhozást, hogy a közeljövőben erős nyomást gyakorolnak majd Európára.

Német illetékes helyen kijelentik, hogy az Európa inváziójára vonatkozó angolszász tervek márcsak azért is megvalósíthatatlanok, mert Európa megrohanására legalább száz hadosztályra volna szükségük az angolszászoknak. Csak a katonaság átszállítása hét és félmillió tonna hajóteret igényelnek, míg a szükséges hadianyagok és felszerelés átszállítása még ennél is többet, ilyen hajóterménység felett azonban az angolszász hatalmak nem rendelkeznek. Az invázió csak akkor járhatna sikerrel, ha azt meglepetésszerűen hajtánák végre. Ilyen „meglepetéssel” azonban nem számolhatnak az angolszászok, miután Európa partrajait jól őrzi a német katonaság. Norvégia északi csücskétől az ibériai félszigetig.

Anglia helyzete, mint ezekből a tervekből is kitűnik teljesen reménytelen és ezen Amerika segítségével sem tud változtatni.

Rommelt vezérezredessé léptette elő a Führer

Berlin, január 30.

Az Északafrikában harcoló német—olasz erők elfoglalták Bengházit.

▲ Führer, mint a véderő legfőbb parancsnoka szolgálati érdemeinek elismeréséül vezérezredessé léptette elő Rommelt, az afrikai erők főparancsnokát. (MTI)

Nagy csata Jáva körül

Róma, január 30.

Az olasz sajtó az Exchange Telegraph jelentése alapján közli, hogy a japánok támadásai a hollandindiai szigetek, főleg pedig Jáva szigete ellen irányulnak. Jáva körül hatalmas küzdelem van kialakulóban. Az angolok minden igyekezetükkel odahatnak, hogy minél nagyobb tengeri, légi és szárazföldi erőket vonjanak össze Jáván. A japán hajóhad, amely három oszlophoz nyomul előre már áthaladt a makassari szoroson. Angol részről parancsot adtak a japán erők megtámadására.

A Stefani iroda jelenti, hogy a távolkeleti tekintettel a jávai város veszélyeztetett helyzetére. angol főhadiszállást áthelyezték Soerabajából.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

CSUTORTOK—VASÁRNAP

A kisebbségi sors megrázó története.

Az ősi rög

A velencei filmversenven serleget nyert film.

Főszerepben:

PAULA WESSELY. ATTILA HORBIGER.

PETER PETERSEN

Ufa híradó.

Meghíusult szovjet támadások

Berlin, január 30.

A Német Távírtati Iroda illetékes katonai helyről nyert értesülése alapján közli, hogy a német csapatok a keleti arcvonal középső részén 36 fokos hidegben, erős hóvihárban két község előtt visszavetették az ellenség több zászlóalnyi erővel végrehajtott támadását. A nagy hideg és a hóvihár sulyos feladatok elé állította a német katonaságot, a birodalmi csapatok azonban a nehézségek ellenére megátolták az ellenséget terveinek végrehajtásában. Az ellenségnek mindössze egy-két helyen sikerült betörni a német állásokba, innen azonban rövidesen visszavetették őket. A németek 2 páncéltörő ágyut és 14 géppuskát zsákmányoltak. (MTI)

KALKUTTÁT KIURITIK

Stockholm, január 30.

Az indiai hatóságok megtették minden intézkedést arra nézve, hogy Kalkuttából elváltoltsák a kétmillió főnyi lakosságot, ha a japán elnyomás ezt indokoltá teszi. (MTI)

Az utolsó angolig

Minél sulyosabbak azok a csapások, amelyeket Japán az Egyesült Államok és Anglia távolkeleti gyarmatbirodalmára mér, annál hangosabbak Roosevelt elnök ígéretei is. Valamennyi jövőidőben beszél és valamennyiben nagy szerep jut az 1943-tól 1946-ig terjedő évszámoknak, aszerint, hogy milyen hangulatban és mennyi temperamentummal teszi azokat az elnök. Eppen ezért egyáltalán nem kell csodálkozni, ha egyik vagy másik bölcs angol a fejéhez kap ezeknek az ígéreteknek a hallatára és önkéntlenül arra gondol, hogy talán az Egyesült Államok elnöke még bölcsőbb és ezeket a módszereket egyszerűen az angoloktól vette át. Mert ha így volna, valóban rettetetes volna. Ezen a véleményen van egyébként a „Commonsense” című észak-amerikai folyóiratban egy neves angol újságíró tollából ezel kapcsolatban megjelent cikk is. Az aggodalmaktól gyötört hölgy a következőket írja:

„Mi haszna lesz Angliának abból, ha Hitlerrel szemben kitart, közben pedig elveszti egész külkereskedelmét, ipari kapacitását, szóval teljesen megbénul a vérkeringése?... Ami engem illet, mint angol nő csak abban reménykedem, hogy az Egyesült Államok nem játsza most velünk szemben ugyanazt a szerepet, mint amelyet mi angolok játszottunk annakidején a lengyelekkel, norvégekkel, jugoszlávokkal és görögökkel szemben, akiknek minden segítségét megígértünk, de egyetlen ígértünket sem tartottuk be.”

Ez az okoskodás kétségtelenül nagyon helyes. Hongkong, a kínai piac, Szingapore, a hollandindiai szigetek nyersanyagforrásai stb., stb., mindezt meglehetősen volna menteni, ha Anglia idejekorán észreveszi, hogy a világrajmi vágyaktól üzött Roosevelt volt az, aki saját önző politikája érdekében ebbe a háborúba behajszolta és most kísérletet tesz arra, hogy nem az utolsó lengyel, franciáig, vagy görögig, hanem — mit tesz Isten — az utolsó angolig harcoljon.

(Szólv)

Ujabb japán partraszállás Borneo szigetén

Sangháj, január 30.
(NTI) A batáviai hadijelentés közli, hogy a japánok újabb partraszállást hajtottak végre Borneo sziget nyugati részén. A sziget belseje felől, Kuchingből kiindulva is erős nyomást gyakorolnak a japánok az angol és hollandindiai csapatokra. A hollandindiai tengerészeti légierők megkísérelték, hogy megakadályozzák a japán előnyomulást. A batáviai hadijelentés elismeri, hogy a japánok harca helyi sikereket eredményezett. Szumátra nyugati részén eredményesen bombázták a japánok Emmahaven kikötőt, ahol több hollandindiai hajót találtak ért.

Merénylétet kíséreltek meg Argentina külgügyminiszterének repülőgépe ellen

Az argentin légierők főparancsnokát halálos gépkocsi szerencsétlenség érte

Berlin, január 30.
Az a repülőgép, amelyen a washingtoni politikát ellenző Guinazu argentin külgügyminiszter Rio de Janeiróból Buenos Airesbe akart utazni, az indulás pillanatában lezuhant. Az utasok különös szerencse folytán jelentéktelen zúzódásokkal menekültek meg a biztosnak látszó haláltól.

Berlinben nagy részvényt váltott ki az argentin külgügyminiszter balesetéről szóló jelentés. Annál nagyobb meglepéssel vették tudomásul a későbbi jelentést, mely szerint Guinazu külgügyminiszternek nem történt komoly baja.

Berlinben a szerencsétlenséggel kapcsolat-

ban felvetik a kérdést, vajon igaz uton járt-e mindenki a szerencsétlenséggel kapcsolatban? Emlékeztetnek Berlinben arra, hogy előfordult már olyan eset, amikor a washingtoni politika ellenségeit hasonló szerencsétlenség érte.

Ujabb riói jelentés szerint Guinazu külgügyminisztert megvizsgálta egy orvos és kijelentette, hogy a külgügyminiszternek csak könnyebb zúzódásai vannak.

Zannit, az argentin légierők főnökét halálos kimenetelű gépkocsi szerencsétlenség érte. Zanni világhírű repülő volt, számos kimagasló eredményt ért el és többek között az Amsterdam-Tokió közötti repülésével rekordot állított fel.

Éles szovjet sajtólamadások Japán ellen

Zürich, január 30.
A moszkvai Pravda heves támadásokat intéz Japán ellen. Ez az első eset a csendesóceáni háború kitörése óta, hogy szovjet lap Japán támadja. Tekintve, hogy a szovjetben erős a cen-

zura, ilyen támadások lehetetlenek az illetékesek hozzájárulása nélkül. Az orosz lap azzal vádolja Tokiót, hogy térképeket készített, amelyek Kelet-Szibéria már Japánhoz tartozik.

Japán jelentések

Tokió, január 30.
A Domei iroda jelenti, hogy a Johore tartomány déli részén előnyomuló japán csapatok elfoglalták Kulai várost, amely mindössze 18 kilométerre fekszik Szingapurtól és a város megszállása után folytatják előretörésüket a sziget-erőd felé. Johore tartományban a japánok több ausztráliai seregtestet zártak körül és semmisítették meg.

Az angolok olyan gyorsan vonulnak vissza a Maláji félszigeten, hogy nincs idejük a hidak és utak szétrombolására sem. A japánok rövid idő alatt 200 hidat állítottak helyre.

A Maláji félszigeten 5 kivételével minden légitámaszpont japán kézen van. Egy ezek közül Johore államban fekszik, a másik négy pedig Szingapurban. Ezeket a repülőtereket súlyosan megrongálták a japánok sorozatos támadásaikkal.

ELFOGTAK KÉT SPANYOL ANARHISTAVEZÉRT

Sarahossában letartóztattak két ismert anarhistavezért, akik 164 embert gyilkoltak meg a

kommunista uralom idején. Az anarhistáknál 125 kg. arany, ezüst és platinarudakat találtak.

A nagyvilágból

Az amerikai hadügyminiszter jelentése szerint Amerika 175.000 négert besoroz katonának. Az angolszások és szövetségeseik csendesóceáni tanácsának székhelye Washington lesz. Ecuador délamerikai állam is megszakította a diplomáciai kapcsolatokat a tengelyhatalmakkal és Jpánnal.

A Viktoria erőműtelepekhez vezető kábelt — mint Fokvárosból jelentik — felrobbantották. Azt hiszik, hogy a merénylet azért történt, hogy megakasszák a munkát azokban a bányákban és iparüzemekben, amelyeket az erőműtelep lát el hajtóerővel.

A svéd partok előtt többek között a jég közepé szorult egy olyan gőzös is, amelyen 600 Svédországba tartó finn gyermek tartózkodott. Ha a gőzöst nem sikerül kiszabadítani, repülőgépen látják el a gyermekeket élelmiszerekkel, vízzel és gyógyszerekkel.

6.200.000 pengő a vármegyei közuti alap idei költségvetése

A visszatért Bács-Bodrog vármegye csütörtökön délelőtt tartotta első rendes közgyűlését vitéz dr. Bajsay Ernő alispán elnöklésével. A közgyűlés lefolyásáról a Délvidék részletesen beszámolt már tegnap számban. Ismertette az alispáni jelentést, amelynek egyes részletei beszédes bizonyítékai annak, hogy az építő munka megindult a vármegyében. A visszatért Bácska alkotmányos életet él, bekapcsoló-

dott a megnagyobbodott Magyarország vérkeringésébe.

A napirenden több kisebb-nagyobb jelentőségű tárgysorozati pont szerepelt. A fontosabb határozatokat már közöltük tegnapi számunkban.

A volt hajai vármegyházát eladják Baja városának.

A város kedvező ajánlatot tett a megvételre. Az alispán indítványhoz hozzászólt Sza-

bó-Szabovlyevics Dusán nyugalmazott alispán is, s kérte, hogy nyilvánítsák műemléknek a volt vármegyei székházat. A közgyűlés Bajsay Ernő előterjesztését fogadta el, s beleegyezett a székház eladásába. A volt vármegyháza így nem lesz műemlék.

A felszabadított területeken négy téli gazdasági szakiskola működik. Ezek fenntartásához a vármegye tízezer pengővel járul. A vármegyháza és a vármegyei hivatalok felszerelésére és tatarozására 45 ezer pengőt fordítanak. A vármegyei állattenyésztési célokra évi 50 ezer pengőt fordítanak.

A főügyész állandó helyetteséül a közgyűlés dr. Würtz Mihály tb. főügyészt jelölte.

Ezután megállapították az ebadó alapot. A vármegye közuti alap ezévi költségvetése 6.200.000 pengő. A vármegye 1.200.000 pengőért vásárol tenyészállatokat.

A bácskai görögkeleti püspök kiáltványa a szerb néphez

Irinej görögkeleti szerb püspök pénteken kiáltványt intézett a bácskai szerb néphez. A kiáltvány a következőképpen hangzik:

Szerénységemnek ismeretes hivelim odaadó szeretete a szent keresztény és görögkeleti egyház iránt. Ismeretes előttem a békés és csendes élet iránti sóvárgástok: tudom, hogy lojalisos vagytok ezen ország iránt is, ahol őseink békességben éltek, ma gyarok és szerbek együttérzésben és egyetértésben megbecsülve egymás nemzeti sajátosságait és vallását. Azonban viharos időköt élünk. Jelentkezve külső különböző befolyások, feltűnnek új áramlatok, idegen eszmék, melyek a vallás és a fennálló rend bomlására törnek. Ezért fenyeget az a veszély, hogy tájékozatlan emberek tévuttra térnek, ez pedig nagy szerencsétlenséget idézhet elő.

Kötelességemnek tartom a veszélyre figyelmeztetni azokat, akik tévuttra vezetettek. Feladatom szent vallástok szilárdságát fenntartani, melyet semmiféle viszontagságok nem ingathatnak meg. Kötelességem megmondani nektek, hogy a fegyverek tartása, illegális szervezetekben való részvétel, a kommunizmushoz való tartozás a fennálló rend rombolása, nemcsak semmiféle hasznot nem hozhat, hanem a legszigorúbb büntetéssel sújtandó, melyekkel az állam saját fenntartása érdekében rendelkezik.

Ismerve a teljes veszedelmet, amely romboló erők által fenyeget, atyai jóindulattal ajánlom nektek, hogy tévuttra ne térjete, hanem ezen ország törvényeinek tiszteletben tartásával az Isten és állam iránti kötelességek teljesítésével, minden rosszat és bajt háritsatok el, melyet a mai idők magukban hordoznak. Emlékeztetek benneteket ez alkalommal is mindarra, amit karácsonyi pástorlevelemben mondtam.

Ismétlem, hogy ezen ország főméltóságú Kormányzója szeretettel fogadni kegyeskedett és újlag biztosított a szerb nemzetiségűek iránti jóakaratairól és jóindulatáról.

Hazavágynak a volt hadifoglyok Oroszországból

(A honvéd haditudósító század közleménye)

Szálláshelyükön kis karácsonyfa áll még a szoba sarkában. Őrizgetjük, tartogatjuk és mindennap százszor végig simogatjuk a tekintetünkkel. Ragyogó színeit a hazai karácsony világából, amelytől mi olyan messze estünk az idén.

A karácsonyfán szaloncukor, a Főmél-tóságú Asszony által küldött hazai szeretet csomagokból.

Ablakunk szélei és a keretek hézagai papirossal vannak beragasztva. Kint, a szabadban 30 fokos a hideg és minden tühegy nyi rést megtalál az ablakkeretek ragasztéka alatt. Egyik parányi lyukon olyan erővel áramlik be a kinti hideg levegő, hogy állandóan fforogja az előtte csüngő szaloncukrokat. Játék-szelmalmot is elhajtana.

Báránnybőr bundában és nagy botos csizmában sétál az őr a csikorgó havon.

BELOVICSEK VASBA VÁGYNAK VISSZA

Vézna női alak bontakozik elő a fagyos szürkéségből.

Amint belép percekig nem tud szólni.

Fakó arcán csak az odafagyott könyvek csillognak. Kék szeme halálosan bágyadt. Ruhája: rongy, hátán rongy. Kendőjének foszlott szálai deresen tapadnak homlokához.

Amint egy kis erőre kap, akkorát sóhajt, mintha az egész környező orosz világot akarván elfújni magától ezzel a sóhajtással.

Aztán megszólal — magyarul.

Belovics Irénnek hívják. Szkrazsanowkából vánszorgott ide, gyalog. Apja orosz hadifogoly volt a vasmegyei Rum községben. Anyja Horváth Julianna. Három fiú és két leány-testvére van.

Még 1922-ben jöttek ki Oroszországba utlevéllel, mert apjának, Belovics János egykori magyarországi muszka hadifogolyának földje volt oroszországban.

Volt...

Mire megérkeztek, csak holchosz volt és ők mindnyájan nyomorult sorsu szovjet rabszolgák lettek az állami nagybirtokon.

AKAR GYALOG IS NEKIVÁGNÁK AZ UTNAK

Ezt bizonyítani sem kell. Csak rá kell nézni a szerencsétlen leányra. Olyan, mint egy vihártépett holló. Uzótt madár a vakítóan felér orosz halálmezőkről.

Szkrazsanowkába is eljutott a hír, hogy magyar csapatok járnak ezen a vidéken. Belovics Irént az édesanyja küldte hozzá, a vasmegyei Horváth Julianna, aki a bolszevista kolchosz gyilkos igájában is megmaradt magyarnak és titokban, esténként, a naphosszat tartó robot után magyar szóra és magyar imádságra tanította gyermekeit.

Szeretnének hazamenni Vas megyébe. Irén a család előreküldött esdeklő követé. Pénzüket, utraválójuk nincs. Hogy is szerethettek volna a kolchoszon?! De gyalog is nekivágnak az utnak, csak még egyszer lephessék át a magyar határt. Vagy ahogy Belovics Irén zokogja összetett kézzel:

— Csak a határig segítsen a jó Isten, hogy itt letérdelehessek és jóllakhassak magyar földdel!

... Gyalog, harmincfokos hidegben, rongyosan, kiéhezetten, a jeges, havas puztákon keresztül...

CSAK EGY A SOK KÖZÜL

Beovics Irén és a Belovics-család csak egy a sok közül.

Egyre jobban benépesül az ittrekedt magyar hadifoglyok álombeli útja is: visszatérés a szülőháza! Innen is, onnan is előkerül egy-egy öreg magyar. Otthon bizonyára holtta is nyilvánították már őket, hiszen huszonhat-huszonhét évi keserves raboskodás után rokonaikra és falujukra is

csak homályosan emlékeznek, a durva, nehéz munkában pedig zinte írni-olvasni is elcsúszottak.

Most sorban jelentkeznek.

Erdélyi Mihály már hatvan éves. Őt évet Szibériában töltött. Ötször kísérelte meg a szökést — hiába. Títelre szeretne hazamenni.

Huszka Márton most ötvenöt éves. Przemysl várában esett fogságba. Közép-Ázsiából vándorolgat hazafelé huszonhárom év óta.

Kulcsár József szerelő, aki 1917 nyarán Stanislaunál esett fogságba. Vácra szeretne visszatérni.

Képek a sarkvidéki háborúról

Csak a negyven fok feletti hideget kezdik érezni a finnek

Mario Vanni, Mussolini lapjának az északi frontra küldött munkatársa igen érdekes cikkben számol be az északi fronton átért tapasztalatairól. Az olasz tudósító a következőket írja Stockholmból:

Két óra alatt vitt el minket Helsinkibe a repülőgép. S innen katonai társaságkocsin közeledünk az északi frontnak ahhoz a pontjához, ahol legerősebben lángol a háború tüze s ahol legendás hősiességgel harcolnak finn bajtársaink a történelmi Finnország határainak visszaszerzéséért.

SARKVIDÉKI ÉGHAJLAT

A csonttá fagyott földből hatalmas erdők merednek az égnek. Csöndes és elhagyott bírodalom ez, ahol halkán siklanak a lappok »poukka«-jai, amelyeket rénszarvasok vontatnak. Megszámálhatatlan befagyott tó s az északi fény piros reflexet mutatják, hogy a sarkvidéken vagyunk. Ez a csöndjében elbájoló vidék, a maga végtelenségében, ahol a természet némaságát legfeljebb egy-egy sarkvidéki madár hangja töri meg, ma a legvéresebb harcok színhelye.

E misztikus vidéken, ahol a lappok sziklán áldoztak a rettenetes Radein istenségnek ma harcokcsik haladnak, amelyek ebben a környezetben történelemelőtti állatokra emlékeztetnek. Gépfegyverkattogás, ágyuzajtör meg időnként a csöndet s az erdők mélyéből fehérruhás, sítalpas katonák bukkanak elő, akik macskaüggyességgel siklanak s rejtőznek el a fák mögött, ahonnan időnként előtörnek — győzni vagy meghalni.

A december első hónapjaiban megkezdődött orosz offenzíva az Onega-tó vidéke felé fejlődik. De a hős finnek az oroszok minden támadását visszaverik, akik súlyos vér- és anyagvesztéssel vonulnak vissza minden egyes alkalommal.

Az orosz támadások terve pontosan az 1939—40-es háború stratégiáját követi. Mindkét részről sialakulatok állanak egymással harcban. Az oroszokat csak nemrégigen képezhették ki, mert még meglehetősen nehézkesen mozognak sítalpaikon, nem úgy, mint a szinte hótalpon született finnek. Többnyire angol gyártmányú kézfegyvereket hagynak az oroszok a csataterén s a legutóbbi napokban egy Spitfire gyártmányú repülőgépet lőttek itt le a finn léghajókat.

A finnek jól tartják állásaikat és sikerült előrenyomulniuk. A vonalakat pedig mindig biztosan tartják.

Kelet Karéliában a Svir-folyó mellett is súlyos harcok zajlottak le. A finnek itt

Ferenc József marostórdai-megyei magyarországi születésű, 55 éves, 1914 óta eszi az orosz föld keserű kenyerét. Krivói Róbert szeretne végre hazajutni Magyaróra, ahonnan mint délceg ifju indult el Luszonhat évvel ezelőtt.

HAZA, HAZA

Haza, haza, ha csak meghalni is, mert — mondják mind, egyforma szent meggyőződéssel: »Jobb otthon meghalni is, mint itt élni.«

Ki tudja, hányan kerülnek még elő s ki tudja, hányan sínylődnek tulnan, a még lángoló szovjetpokol gyehennájában, negyedszázad óta várva a szabadulás napjára.

Ki tudja, hányan vannak még az elevenen eltemettek, kik 25—27 év óta csak a dél felé szálló darumadással üzenhettek.

Derék honvéd fiúk, akik most diadallal járnak a felszabadított orosz tájakon, meghatottan osztják meg falatjukat a hazafelé igyekvő öreg bajtársakkal...

kivetették állásaikból az ellenséget és visszavonulásra kényszerítették őket.

A finnek, akik megszokták a kemény telet, remek ellenálló képességgel bírják a sarki hideget. Ezt a hideget, amely csontjai ba hatol, állandóan könnyeztetni szememet és kínzó fájdalmat kelt a lábamban, gyanju holmiaim és teljes sarki felszerelésem ellenére.

FURDÉS A HÓBAN

A »sauna« s a hóban való fürdés hihetlenül megedzette a finneket. Valóságos reszkettek, mikor látom, ahogy ledobálják magáról ruháikat és meztelenül hemperegnek a hóban, a jég között, miáltal a hőmérő pontosan 32 fok hideget mutat.

— Mi, finnek — mondja egy katonatiszt — csak a negyven fok feletti hideget kezdjük érezni.

A hideget, amely orgiát ül a csataterén de amely biztos győzelemre viszi Észak nagyszerűen edzett fiait, a hősi finneket.

15 millió levelet továbbít naponta a német tábori posta

Érdekes közlés jelent meg a napokban a német tábori posta hatalmas teljesítményeiről, melyből kitűnik, hogy a német tábori posta naponta 15 millió tábori postaküldeményt továbbít, melyből 10 millió a haza és front között bonyolódik le. Ezen hatalmas mennyiség továbbítására 7.440 vasuti kocsik szükségesek, melyek naponta kb 51.000 km utat tesznek meg. Ez a távolság a földkerekség 1/4 részét teszi ki. Ehhez járulnak még a pénzküldemények, átlag ha vi 50 millió márka értékben, továbbá 60.000 sürgöny. Ujságokból havonta kb. 30—40 milliót továbbítanak a frontra. Ezen hatalmas teljesítmények keresztülvitelét a tábori postahivatalok végzik, melyek Kirkenes től — Afrikáig, Bilbaótól — Leningrádig, Krim valamint a Balkán és Kréta területén oszlanak szét. Ezen tábori postahivatalok a tábori postagyűjtőállomásokhoz vannak beosztva. A szárazföldi hadsereg 16 postagyűjtőállomással, a légtörő 14 légitörzeti postahivattal, a tengerészet pedig 2 tengerészeti postahivattal rendelkezik. Ettől a ponttól kezdve feloldódik a titoktartás a címzett tartózkodási helyét illetőleg. Tudvalevő ugyanis, hogy a tábori posta levelek a kémkedés elkerülése végett csak postaszámot viselnek. A postagyűjtő-állomásokról azután pontos címmel ellátva továbbítják a leveleket a közpötereken lévő egyes csapattestekhez. (MNK).

Székelyek között Temerinben

Méteres hóban a Horthy-telepen – Száz székely család boldogan várja a tavaszt

Temerin, január.
Méteres hókupacok között szállunk le a temerini állomáson az ujvidéki vicinálisról. Több, mint hatórás egyhangu ut után jól esik kinyújtózni elmeredve tagjainkat. Most bizony nem sok látnivaló akadt az uton. Közel és távol vastag fehér szőnyeg borítja Bácskát. Helyenkint egyméteres hólepel takarja az aranykálászós rónát. Alatta teleg a jövővéi „élet”.

Temerin nyolcvanöt százalékban magyar la kossal fekszik Ujvidéktől 18 kilométernyire. A nagyközség mellett „csángó-telepítés” volt az elmúlt nyáron. A telep szorosban egybeépült a

községgel, csak a vasuti töltés és az állomás választja el őket egymástól. Ezt a telepet néztük meg tüzetesen.

Jó huszperces uton jutunk el a községhez, ez a távolság azonban most mintha megkétszereződne a hóban. Keresünk valakit, hivatalos személyt, aki a székely telepítésre adatokkal tudna szolgálni. „Nem nyilatkozunk, nem nyilatkozhatunk, tessék a telepítési kormánybiztossághoz fordulni!” kapjuk a felvilágosítást. Így azután hivatalosan nem igen tudunk meg semmit, egyéni nyomozást kell folytatni.

„Sztaro Djurdjevo dodrovolyác-telep”

Mielőtt kimennénk a székelyek által betelepített Horthy-telepre, ismerjük meg a település múltját.

Az első nagy háboru után megkezdődött a líkai szerbek bácskai bevándorlása. Így történt, hogy kisebb-nagyobb csoportok szivárogtak be Temerinbe is. A nagy telepítés azonban csak 1927–28-ban történt. A Fernbach-családnak voltak itt földbirtokai. Itt történt a szerb telepítés. Fernbach Antaltól 2220, Fernbach Pétertől, a jelenlegi ujvidéki főispántól 1600 katasztrális hold földet sajátítottak ki. A birtokosok rengeteg irást kaptak a hivatalos fórumoktól, amelyek szerint majd kártérítést kapnak a jugoszláv államtól. A kártérítés azonban elmaradt.

A telepítés oka nyilvánvaló volt. Az esedékes népszámlálás alkalmával minél több szerbet kimutatni. Hivatalos irásokban „Staro Djurdjevo” nevű kolóniának szerepeltették az új települést.

Mintegy ezeröt száz dobrovoljac települt le a kolónián. A legkisebb parcella 8 hold volt. Persze voltak befolyásosabbak is, akik a mult érdemdu teljesítményeiért 60 holdat is kaptak. Ezek közé tartozott egy gyógyszerész és egy mérnök, akik aktív részt vettek a csetnikek munkájában. Nemsokára iskolát alapítottak, az öregebbek számára iskolán kívüli oktatásokat tar-

tottak. Főleg a fiatalok kezdtek művelődni és önértékesekké válni. Egyre többen tudták a nyelvüket leírni. 1936-ban modern iskola épült, tornateremmel, elsőrendű tornaszerekkel, könyvtárral, modern butorral, hófehér falakkal. Nem sokkal ezután kutat is kapott a kolónia. Templomuk ugyan nem volt, az iskolában tartották az istentiszteleteket a görög-keleti szerb ünnepeken de haranglábat állítottak fel.

A fejlődés szemmel látható volt. Több család gyermeke már az ujvidéki gimnáziumba járt. Közben a kolónia nőtagjai egyre gyakrabban használtak pirosítót, a végén már estélyruhás hölgyek táncolták a kólót az ingujjas legényekkel.

A kolónia közigazgatásilag Temerinhez tartozott, de ezenkívül a hivatalos érintkezésem kívül alig volt valami egyéb kapcsolat a község és a kolónia között. Egyetlen összeházasodás sem történt a régi lakosság és az új telepesek között.

Csak a gyermekek között volt némi kapcsolat, bár ez sem mondható valami szívélyesnek. A telepesek a faluban ritkán fordultak meg. Csak nagyobb ünnepek idején lehetett látni őket, amikor fátylasmenettel ünnepeltek. Így éltek látszólag békében, egy perccig sem gondoltak arra, hogy sorsuk megfordulhat.

Kezdődnek a bajok

Az ifju Péter király trónralépését még nagy lelkesedéssel fogadták és nagy felvonulásokkal, lovöldözéssel ünnepelték. A Szimovics-puccs még nagyobb szeretetet váltott ki belőlük az oroszok iránt. Mindegyikük Jugoszlávia megannyobbitásán gondolkozott, ez volt a beszédtemájuk, ebben az álomvilágban éltek.

Csak akkor riadtak meg, amikor meghallották a kormányzó hadparancsát. Páni félelem lett rajtuk urrá. A félelem átterjedt Temerin lakosságára is. Minden házbán elásták az értékesebb holmit, mert félték a dobrovoljacok rablásaitól. De néhány ablakbeverésnél nem történt több. Várakozó állápontra helyezkedtek és parancsot vártak. De főleg segítséget a környékbeli csetnikektől. De a temerini polgárőrségnek sikerült összekötő tisztjeiket elfogni. Így a támadási parancsot nem sikerült hozzájuk eljuttatni.

Megérkeznek a székely telepesek

Egy hónapig üres volt a telep. Azután jöttek az új telepesek, azok a magyarok, akik évszázadokon át kívül éltek a magyar határon. Általában „csángó” néven ismerjük, bár ezt az elnevezést nem szívesen hallják a székelyek.

Az állomást elhagyva, takaros kis falu áll előttünk. Minden csupa fehérség, csak a piros tetők egymásutánja csalogatja a látogatót. Mindenütt tisztaság, rend és megelégedettség. Beszélünk néhányukkal. Mindegyiknek mosolygós az arca, szinte ragyog a boldogságtól. A magyar kormány testvéri szeretettel ölelte magához őket és minden lehető módon jövendő boldogságukat segítette elő.

A székelyek éjjel érkeztek meg hosszú hosszú ut után. Sokáig vagonokban laktak, míg eljutottak otthonukba. El lehet képzelni boldogságukat, hogy végre letelepedhetnek és állandó otthon mondhatnak a magukénak. Mindegyik családnak szép kis ház jutott, mellé nyolc hold bevetett föld. A zsendülő vetés már az

Egyetlen puskalövés sem hangzott el.

Mikor honvédeink Temerinbe bevonultak, a telepesek még tisztelgő látogatásokat is tettek, sőt biztosították őket jóindulatról és megértő magatartásukról. Az elrendelt házkutatások azonban mást bizonyítottak. Rengeteg fegyvert, puskát, géppuskát és kézigránát találtak. Ezeket elszedték tőlük, mire kijelentették, hogy ezeket a fegyvereket beszolgáltatták volna. Egy hétig megint nyugalom volt, aztán ismét forni kezdett a dobrovoljac telep. Látszólag csend volt, de a polgárőrség tagjai mégis észrevettek valamit. Egy újabb házkutatás teljes készütséget talált. Három órán belül el kellett hagyniok a kolóniát. El kellett menniök a magyar földről, anynyi holmival, amennyit a kezükben elvihettek.

Temerin kiskoru fiai, a jelenlegi levették tartottak őrséget a kolónián.

övék. Bácskai „élet”, mely jövő megélhetésük alapja lesz. Temerin vezetősége megérkezésükre rendbe hozatta házaikat, megérkezésükkor pedig az ott állomásozó katonaság vette őket gondjaiba. Kerítéssel választották el házaikat, mindent kijavítottak, amit a távozó dobrovoljacok az utolsó pillanatban megrongáltak. A katonaság padlózta ki számukra a szobákat, kályhakat és tüzhelyeket kaptak, sőt az első időkben még segélyt is. A család nagyságától függött, hogy ki mekkora házat kapott, a telepítési kormánybiztosság kiváló munkát végzett.

Gyermekotthon, zöldkeresztes nővérek

Nemsokkal a letelepedés után kifejezték azt a kívánságukat, hogy gyermekotthont szeretnének. Vágyuk teljesült. Sőt zöldkeresztes nővérek is érkeztek és azóta az otthonban a gyermekek a legodaadóbb gondozásban részesülnek.

Külön orvosuk is van, a nővérek az ő felügyelete alatt dolgoznak. „Staro Djurdjevo”-ból hamarosan Horthy-telep létesült. A telep hat rádiót kapott. Később három varrógép, 5000 fajcsirke, zsebkendők, vetőmag, rengeteg játékszer, mesés könyv és tankönyv érkezett, ezeket arányosan osztották fel a közel száz székely család között.

— Szinte hinni sem akartunk a szemünknek — mondották — amikor a sok szép holmi megérkezett... Mi árva magyarok, akik ott idegenben éltünk, ilyen gondoskodásra igazán nem számítottunk. Áldja meg a magyarok Istene jótevőnket...

Igy beszélnek, ilyeneket hallunk, akármerre megyünk, akármelyikükkel beszélünk.

A telepesek nem ismerik az egykét. Nem ritka a 10–12 gyermek se. Ezzel szemben egészen fiatalon, a leányok már 14–15 éves korukban házasodnak össze. Nagyon vallásokat. Nehezen barátkoznak, így azután még a jövőre vár a kapcsolatok kiszélesítése és elmélyítése. Fokozatosan hozzászoknak a mezőgazdasági munkához és valószínűleg az ideai aratáskor már utoléri temerini szomszédaikat. A látottak meggyőzték bennünket arról, hogy a letelepült székelység értékes erőtartaleka, hasznos tevékeny állampolgára lesz a megnagyobbodott magyar hazának.

Amikor elbucszunk az egyik székely telepestről, boldogan mutat szét a hólepte határon.

— Látja az ur, a jó Isten milyen szép, vastag szőnyeget borított a mi első vetésünkre, az elvetett búzánkra — mondja. — Szeret, minket az Isten, nem hagyja el a Benne bizókat! — és acélos pézszoritással kezét fog velünk.

Ez a magyaros kézzoritás és az előttünk fekvő hóval borított buzatáblák biztosíték arra, hogy az ideai termést már segítség nélkül aratják le a bácskai székelyek.

Dr. Bokor István.

Megjavítják Bajsán a rossz gyalogjárókat

A bajsai képviselőtestület Klémán István elnökletével közgyűlést tartott. A tisztviselőknek megszavazták a karácsonyi segélyt, majd elhatározták, hogy a főjegyzői lakást kijavítják. Erre a célra 16500 pengőt szavaztak meg. A községházát is kijavítják, rendőrőrszoba építésére 5270 pengőt irányoznak elő.

Elhatározta a képviselőtestület, hogy Andrásmező és Istenhozott telepeken az utca kőburkolatait kijavítják, bajsán is megjavítják a rossz gyalogjárókat. A járási egész ségházo építésére 4000 pengőt szavaztak meg. Ezután kisebb segély iránti ügyeket tárgyalta a közgyűlés.

Megölt a széngáz egy kis-hegyesi fiatalembert

Kishegyesről jelentik: Vanka Lajos 26 éves fiatalembert fűrészpóros kályhát szerelt fel lakásában. Pár nappal ezelőtt alaposan megtömté a kályhát, majd lefeküdt. Az éjszaka a nagy viharban a kéményből levált egy téglá és elzárta a kályha csövét. A füst így kitódult a szobába és a gáz megölte a szerencsétlen embert.

Reggel találtak rá, de akkor már nem lehetett rajta segíteni. Nagy részvét mellett temették el.

Megtalálták Kolumbus hajójának horgonát

(MN) St. Domingo szigetén egy gazzal benőtt telken nemrég rozsdalepett horgonyt találtak. A szakértők megállapítása szerint a horgony Kolumbus „Santa Maria” nevű hajójáról való. Ugyamazon a vidéken más horgonyokat is találtak, melyek minden valószínűség szerint hasonlóképpen Amerika első felfedezőinek hajóihoz tartozott.

HIREK

Ügyeletes városi orvos: Dr. Lackner Lajos, Trefort utca. Az ügyeleti szolgálat vasárnap d. u. 14 órakor kezdődik és a következő vasárnap 14 óráig tart.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

Ügyeletes gyógyszer-tár: Angyal gyógyszer-tár, Jókai tér.

HORVÁTH LÁSZLÓ, moziépész
és
SCHMAUDER KATÓKA, Zombor,
házasságot kötöttek.
Minden külön értesítés helyett.

Megszabihották Zomborban a kereseti, vagyon és jövedelmi adóvallomási ivatek be nyújtási határidejét. Ezek a vallomási ivatek 1942. év február hó végéig adhatók be ugyancsak ezalatt az idő alatt adhatók be az 1942 évre szóló vallomási ivatek is, a bűntető rendelkezések alkalmazásának mellőzésével. Az 1942-942. évre szóló ebadó kivétési lajstromok elkészültek. Az ebadót fizetni is lehet. Az ebadó a belterületen az első kutya után évi egy pengő, minden második kutya évi 10 pengő, külterületen a harmadik kutya után évi egy-egy pengő a negyedik után 10 pengő. Mindenki köteles a befizetésnél az oltási igazolványt bemutatni.

Népművelődési előadásokat szerveznek Zentán és Felsőhegyesen. Zentáról jelentik: Majoros Péter főműnök és Gáspár Ottó elemiiskolai igazgató újra szervezték a népművelési tanfolyamokat, amelyeknek Kevin és Felsőhegyesen ötszáz, Zentán ezerhatszáz hallgatója van.

Kishegyesi hírek. A MÉP szervezése megkezdődött. A szervezést Fodor Elek, községi bíró György Antal és Dudás Gergely végzik. — A község 19 szegénysorsu iskolásgyermekeknek osztott ki ingyen ruhanyagot.

Leváltották a szerb földművelés- és élelmiszerügyi minisztert. Belgrádból jelentik: Nédics miniszterelnök elfogadta Radoszázvlyevics földművelés- és közellátásügyi miniszter lemondását és helyére Kujundzics Bogdán ny. minisztert nevezte ki.

A zentai Kis Szent Teréz egyesületének nagysikerű vendégszereplése Adán. A zentai műkedvelők nagy sikerrel mutatták be egyfelvonásokat. A szereplők a következők voltak: Csákány Mátyás, Andraskó Magda, Megyeri László, Forgács Gizike, Gyömrei Erzsébet, Sándor Jenő, Hubert Mihály, Belec Gizike, Klenoczki Mátyás, Szaraz Nándor, Máté F. István, Kelemen Árpád, Szloboda Nándor, Gyallai Misi és Sándor Jucika. Tánccsámokkal szerepeltek: Belec Gizella és Megyeri László. A rendezést Hubert Mihály irányította.

Zombor jószive. A Zöldkereszt Egészségvédelmi Szolgálat karácsonyi gyűjtéséről beszámoltunk. Ujabbban a következők adakoztak: dr. Holtzschu Jakabné fiu öltönyöket és fehérneműt, Szilly Kálmánné gyümölcsöt, Drach Ferencné kilenc méter flanelt, Mérey Emmi, Angyal Kató, Zurkán Györgyi, Sárkányi Anna, Resch Mária, Hanemüt, Csányi Lajos 10 pengőt, a zombori vargyár pedig 1 kg. vaját Mérey József pedig 5 pengőt adományozott. A zöldkeresztes védőnők ezután mondának köszönetet.

Sportbál Bezdánban. A BSE vasárnap rendezte meg hagyományos sportbálját a Nagy Sándor féle vendéglőben.

Megalakult a MÉP militicsi helyi szervezete. Militicsen megalakult a MÉP helyi szervezete, amelybe máris igen sok tag lépett be. A helyi szervezet tisztikara a következő: elnök Buck Keresztély, társelnök Stilling Mátyás, titkár Buza Gáspár, elnökhelyettesek Bayer Ádám, Lemli Márkus és Himelspach Konrád.

Leventeegyesület alakult Bezdánban. Az alakuló közgyűlést dr. Kiss Tamás főjegyző nyitotta meg, majd Jánosi Béla leventefőoktató ismertette az egyesület alapszabályait. A Leventeegyesület élére a következő tisztikart választották meg: diszelnök Horváth Gyula plébános, elnök Dr. Kiss Tamás főjegyző, titkár Arató Károly, jegyző Horváth Gyula, pénztáros Jagitz József, gazda Tomasits Antal ellenőr Vince Simon, orvos dr. Osztrogonác István, könyvtáros Libisch István, választmányi tagok: Mazák Pál, Ruff István, Szilávik Sándor, Kelsch János, Szilvási András, Jánosi Béla, Sirály András, Kanizsai Mihály, Bálint Péter, Német János, Molnár Ferenc, Csépes Jenő, póttagok: Oberreiter Dezső Sipos János, Nagy József, Ritza Pál, Dobos János, Mészáros Ferenc, számvizsgálók: Frank Pál, Gyomlai István, Szabó Imre, Horváth Sándor id. Bosnyák György.

Nyugdíjasokat is alkalmaznak a cséplési munkák ellenőrzésére. A közellátásügyi minisztérium a cséplési munkák ellenőrzésével a nyugdíjasokat is meg kívánja bizni. Ezzel kapcsolatban a zombori nyugdíjasok egyesületének elnöke felhívást bocsátott ki, amelyben azokat, akik hajlandók az ellenőrzésnél részt venni, jelentkezésre szólítja fel. Jelentkezni február 8-ig lehet a Gömbös Gyula ut 14 sz. alatt.

A magyar dohány hírnevét kapzsi emberek elrontották Argentínában. Egy temesvári származású amerikai magyar, Jóba András argentiniai birtokán magyar dohánymagot vetett. A magyar dohány Délamerikában igen nagy sikert aratott és a hivatalos dohánybevéltő jegyzékben is magyar elnevezés alatt szerepelt. Mikor az argentiniai bemszülőttek látták Jóba sikerét, az általuk termesztett silányabb minőségű dohányt ugy osztályozták, hogy a magyar dohány kategóriájába lehessen sorozni. A délamerikai gyárak megszentették a magyar dohányért adott magas árkülönbséget és Jóba András és a többiek is, akik tisztességesen osztályozták a magyar fajta dohányt, súlyos károsodást szenvedtek. Talán megint hosszú évek munkájára lesz szükség, hogy a magyar dohány becsültét vissza lehessen állítani Argentínában.

Az óbetseli polgári leányiskolában tizenhét tanuló kapott jutalmat. Szülői értekezlet keretében ismertette a miniszteri rendelet özvegy dr. Maác Jánosné igazgatónő. Szavaltak Ragály Mária és Uveges Mária. A megjutalmazottak nevében köszönetet mondtak: Mulicz Verona és Szabó Gizella. A 17 megjutalmazott diáklány a következők: Agacs Erzsébet, Bachmann Irén, Bachnyák Rozália, Faragó, Gizella, Ferencz Margit, Hegyi Mária, Keller Anna, Kun Ilonka, Lázár Erzsébet, Mulicz Verona, Papp Irén, Ragály Mária, Szabó Gizella, Szabó Olga, Szücs Irén, Tóth Erzsébet, Uveges Irma.

A bezdáni Olvasókör közgyűlése. A bezdáni Olvasókör február 7-én tartja rendszeres évi közgyűlését, amelyen új vezetőséget választanak. A közgyűlésen döntenek arról is, hogy az Olvasókör beolvadjon-e a Leventeegyesületbe, vagy pedig önállóan folytassa tovább működését.

Obecsei hírek. A Gazdakör vasárnap tartja közgyűlését. — A DMKSz népművelési bizottságának rendezésében a honvédelmi minisztérium I. sz. regőcsoportja Lugossy István tőrogrató és énekművész vezetésével február 1-én és 2-án előadásokat rendez Obecén. — Az ipartestületben a napokban megkezdődtek az segédvizsgák.

A bajsal Iparos Olvasókör új vezetősége. Az Iparos Olvasókör most megtartott közgyűlése a jelentések elfogadása után a következő vezetőséget választották meg: diszelnök Németh Béla plébános, elnök Turucz Péter, alelnökök: Dévich János és Mengyán János, titkár Bur János és Rimár János, pénztárnok Tóth Gyula, háznagy Burcsár Pál, ellenőrök Bakai Boldizsár és Licskó József, vigalmi bizottság Klebecskó József, Ocsenás József és Povazsanzski István, választmányi tagok Burcsár Mihály, Zenyicki János, Becskei István, Boruzs Sándor, Takács Péter, Nyemcsok Mihály, Hronyecz Pál, Murányi György, Dévich Lajos, Süveges István, póttagok: Soveny János és Fovenc István.

Biztos állást nyer

szervezésben jártas, jómegjelenésű,
kautióképes uriember. Ajánlatokat
a kiadó továbbítja.

Kinevezték a zentai mezőgazdasági bizottság tagjait. Zentáról jelentik: A mezőgazdasági bizottság tagjainak kinevezték: Tóta Miklóst, Rudics Lőrincet, Mucsi Ivánt, Pécsi Bélát, Megadja Mátyást, Hevér Károlyt, Molnár Csikós Jánost, Nagy Ivánt, István Gergelyt, Német Vincét, Fleiss Orbánt, Szalvai Istvánt. A bizottság elnöke Jankovics István, alelnöke Molnár Csikós János, jegyzője Mucsi Iván.

A szél mint energiaforrás. A szél energiájának kutatására alakult német munkaközösség, mely az összes meteorológiai állomások és főiskolák, továbbá a légügyi, közlekedési és gazdasági minisztérium megbízottaitól alakult, nemrég adta ki első jelentését. A munkaközösség feladata, hogy a szél mérhetetlen energiájának kiaknázására irányuló kísérleteknek annyi fantasztikus próbálkozás után végre szilárd tudományos alapot adjon. E feladat megoldásának első feltétele olyan megfigyelőállomás-hálózat felállítása, mely lehetővé teszi a különböző magasságokban uralkoló légáramlatok pontos megismerését. A közel jövőben a megfigyelések alapján létesítendő szél-erőművektől természetesen még nem lehet a szénfogyasztás lényeges tehermentesítését várni, ha azonban sikerül majd a széltermelte áram tárolásának problémáját is megoldani, a szél energiaforrásul való felhasználása előtt beláthatatlan távlatok fogynak feltárni.

Ingyenes baromfitenyésztési tanfolyam nyílik Zomborban. A Duna—Tisza Mezőgazdasági Kamara zombori kirendeltsége kellőszámu jelentkező esetén február hó első felében délután 6—8 óráig tartó időben baromfitenyésztési tanfolyamot rendez a zombori Gazdasági Egyesület helyiségében. A tanfolyamra jelentkezni lehet január 31-től február 5-ig délelőtt 8—1-ig és délután 4—6 óráig a Duna—Tisza Mezőgazdasági Kamara kirendeltségénél, Rákóczi ut 43.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál, valamint az ezekkel kapcsolatban fellépő vértódlásoknál, fejfájásnál és álmatlanságnál igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ennek hashajtó hatása igen alapos és fölötte kellemes. Kérdezze meg orvosát!

Zenta város segítyezi az egyházközsegeket. Zentáról jelentik: A város 11.600 P utalt ki a katolikus, görögkeleti és protestáns egyházközsegek segítyezésére. A zsidó hitfelekezet segítyét törölték, a protestánsok segítyét kétszáz pengőre emelték fel.

Topolyán is megkezdí munkáját a Zöldkereszt. A Vöröskereszt topolyai szervezete Bary Viktor plébános elnökletével közgyűlést tartott. Az egyesületnek, mint a jelentésekben kiünnik, 2200 pengő készpénze van. A Vöröskereszt átengedte székházát a Zöldkeresztnek. A Zöldkereszt a legközelebbi napokban már meg is kezdi működését. A megyei választmányba özv. Náray Lajosné és Pápay Máriát küldték ki.

Az adai téli gazdasági iskola ünnepe. A téli gazdasági iskola növendékei jólsikerült ünnepelet rendeztek Tessedik Sámuel, a lelkes gazdaapostol emlékezetére. A diszközgyűlés előtt a Török féle vendéglőben elénekelték a Hiszekegyet, majd Bozsoki Károly megnyitotta az ülést. Blázsevics László méltatta a nap jelentőségét, majd Bozsoki Károly verset szavalt, Körmöczy Károly előadása után Rakk István aranykalászos gazda szép verset szavalt el Koleszár Pál. Czindel Simon érdekes előadást tartott, majd az iskola tanulói zenekari kísérettel magyar dalokat adtak elő Sztraka Dezső vezényletével. Talossy János szakszerű előadást tartott a talajjavításról, majd Ferenc Vilmos szavalt. Egy vidám egyfelvonásost is bemutattak a következő szereplőkkel: Szukola László, Hodlik Pál, Körmöczy János, Papajcsik Béla és Notkai Sándor. Befejezésül elénekelték a himnuszt.

KÖZGAZDASÁG

Ünnepélyesen megnyitották a Nemzeti Szabadkikötő fióktelepét Fiumében

A múlt év novemberében egyezmény jött létre a fiumei és a budapesti kikötő között amelynek értelmében a két fél külön kikötőrészt biztosít egymásnak kikötőiben. A fiumei magyar fiók telepet most nyitották meg. A megnyitás alkalmával nagyobb magyar bizottság utazott Fiuméba Wulff Olaf titkos tanácsos és vitéz Bornemisza Félix a Nemzeti Szabadkikötő és Tengerhajózási Vállalat igazgatója vezetésével.

A magyar színekkel díszített fiumei pályaudvaron az olasz közlekedésügyi miniszter képviselője, Fiume polgármestere, a fiumei kikötő elnöke, Bellasich, a fasiszta párt egyik helyi vezetője minden magyar ügy lelkes pártfogója fogadta számos elköteletség élén a magyar küldöttséget. A fióktelep felavatása előtt ünnepélyes ülés volt a Kormánypozíciók Házában. Az ülés során Cidri, a fiumei kikötő elnöke köszöntötte a vendégeket.

Vitéz Bornemisza Félix köszönte meg a szívélyes és meleg fogadtatást és hangsúlyozta, hogy hite szerint ez a Fiume és Budapest közötti első lépést a jövőben gyümölcsöző eredmények fogják követni. Az ülés után Maineri polgármester adott vacsorát Abbáziában a magyar vendégek tiszteletére. A magyar bizottság ünnepélyesen átvette a Nemzeti és Szabadkikötő fiumei fióktelepét, majd Testa prefektus látta ebédre vendégül a magyar kiküldöttséget az »Abbazia» hajó fedélzetén.

Kettőezeröttszáz pengő jutalmat kaptak Bács-Bodrog vármegye selyemtenyésztői

Csonka Bács-Bodrog vármegye Közléti Szövetkezete az elmúlt évben 500 pengő jutalmat tűzött ki a legjobb selyemtenyésztők részére. A felszabadult délbácskai területen a katonai közigazgatás tűzött ki 2000 pengő összegű jutalmat. A jutalmakat azok a tenyésztők kapták, akik az I. és II. tenyésztésből a legtöbb és legjobb minőségű selyemgubót szolgáltatottak be.

A csonka megye területén jutalommal kitüntetett tenyésztők a következők:

30 pengő jutalmat kapott Matheisz Antal Vaskut, 117.70 kg. termés után.

20 pengő jutalmat kaptak: Turcsányi András Felsőszentiván, 113.60 kg. termés, Bényi György Mélykut, 105.10 kg., Rákos Ferenc Gara, 104 kg., Halák Mihály Madaras, 102.50 kg. és Berezki Mihályné Felsőszentiván 101.10 kg. termés után.

10 pengő jutalmat kaptak: Kovács Pál Madaras, 96.10 kg., Rác Tamás Mélykut 91.10 kg., Mamusic Mihály Jánoshalma, 85.50 kg., Farkas János Jánoshalma, 85.30 kg., Marcsinkó István Bácsbokod, 84.20 kg., Szloboda Pál Felsőszentiván 82.60 kg., Szabó György Mélykut, 81.70 kg., Patarsity Jánosné Katymár, 81.20 kg., Homák János, Jánoshalma 79 kg., Maczkó András, Mélykut 78.20 kg., Pámel Ádám Jánoshalma, 77.60 kg., Farkas András, Jánoshalma 77.60 kg., Csincák György, Rém 77.10 kg., Klinkó Antal Rém, 76.10 kg., Gulyás Jánosné Madaras, 75.70 kg., Király János Felsőszentiván, 75.60 kg., Csintalan Mátyás Bácsborsód, 75 kg., Ádám István Jánoshalma, 74.90 kg., Fehér József Jánoshalma, 74.50 kg., Doszokcs István Jánoshalma, 73.30 kg., Tubánczki István Mélykut, 72.40 kg., Agócs Pál Jánoshalma, 72.40 kg., Schefroh Jakab Sunbaja, 71.70 kg., Gergely Gyula Jánoshalma, 70.10 kg., Mészler János Csátalia, 69 kg., Vancsura Lajos Jánoshalma, 68.80 kg., Szabó János Rém, 68.40 kg., Hoffgezag Antal Kunbaja, 67.70 kg., Molnár Pongrác Jánoshalma, 67.40 kg., Farkas István Jánoshalma, 66.70 kg., Iváncsics Gyuláné Felsőszentiván, 66.70 kg., Kiss János Dávod, 66.60 kg. termés után.

5 pengő jutalmat kaptak: Borsódi József Felsőszentiván, 66.10 kg., Tari Jánosné Madaras, 65.10 kg., Lakatos János Madaras, 64.80 kg., Fercsák József Felsőszentiván, 63.80 kg., Köhler Sándor Madaras, 63.40 kg., Bényi János Jánoshalma, 63.40 kg., Ádám János Jánoshalma, 63.20 kg., Vető József Rém, 63.10 kg., Schäffer Mártonné Csátalia, 62.90 kg., Kubator Anna Gara, 62.90 kg. termés után.

A katonai közigazgatás jutalmait az alábbi tenyésztők kapták:

50 pengő jutalmat kapott: Dudás József Kula 152.20 kg., Kővágó Balázs Ada, 146.10 kg., Rotheimer Frigyes Ujszivác, 134.70 kg., Takács Antal Veprőd 130.80 kg. termés után.

30 pengő jutalmat kapott: Virág Pál Ada 128.40 kg., Barbara Ferenc Överbász 127 kg., Arnold Baltazár Bácsordas, 123.30 kg., Zechmeister János Bácsuifalu, 120 kg., Dudás Veronika Szenttamás, 119.70 kg., Kálmán Mihályné Szenttamás, 117.80 kg. termés után.

20 pengő jutalmat kapott: Kistamás István Doroszló, 116.90 kg., Radics Pál Doroszló, 116.40 kg., özv. Zapletán Jánosné Ada, 116.30 kg., Katona Erzsébet Kula, 115.90 kg., Gyarmati Józsefné Kula, 115 kg., Valentyk Mihály Pincéd, 114.50 kg., Mészáros Péter Kula, 108.70 kg., Dusa András Temerin, 108.60 kg., Krebsz Géza Kula, 102.20 kg., Seibl Mária Vaiszka, 101.40 kg. termés után.

10 pengő jutalmat kapott: Horváth Pál Vörösmart, 100.50 kg., Ternovác István Temerin, 100.20 kg., Stein Márton Ujfutak 97.30 kg., id. Gulyás Lajos Bajmok, 96.30 kg., Helmann Frigyes Ujszivác, 94.70 kg., Zlicsity Márkó Alsókabod, 93.60 kg., Kovács Tamásné Gombors, 93.60 kg., Lehoczki Erzsébet Titel, 93.50 kg., Török Péter Ada, 92.90 kg., Badó János Temerin, 92.10 kg., Guth János Bácsuifalu, 91.80 kg., Magyar István Temerin, 89.60 kg., Tóth János Bácsuifalu, 89.40 kg., Duity Zóra Sajkásszentiván, 88.70 kg., Nagy Mihály Ada, 88.60 kg., Lénárt Mátyás, Kishegyes, 88.30 kg., Bruckner Erzsébet Baranyabán, 88.30 kg., Cselovszki Mária Kölpény, 88 kg., Gál József Kerény, 86.70 kg., Beer Ádám Orszállás, 86.20 kg., Fábian István Temerin, 85.50 kg., Kelemen Ferenc Káty, 85.20 kg., Erdélyi Paula Nemesmilitics, 85.10 kg., Périszky Manin Monostorszeg, 84.10 kg., Hoffmann Jakab Bácszentiván, 83.20 kg., Sztankovics Mica Kula, 83.20 kg., Huber Péter Ujszivác, 82.80 kg., Nagy Anna Bajmok, 81.80 kg., Holics Mihály Pincéd, 81.20 kg., Borsós Sándor Csuza, 81.10 kg., Fischer Katalin Szentfülöp, 81 kg., Doicsinovic Lyubica Kula, 80.90 kg., Kabók István Bácsuifalu, 80.85 kg., Viland József Orszállás, 80.40 kg., Kremacher Márton Bácsuifalu, 79.90 kg., Klinkó János Kiszács, 79.80 kg., Almási Mihály Baisa, 79.50 kg., Bosnyák Julia Bajmok, 79.40 kg., özv. Bálint Andrásné Bácsuifalu, 79.40 kg., Szavkov Szima Nádalia, 79.20 kg., Bilinovity Katica, Bajmok, 78.60 kg., Bonár János Sepse, 78.50 kg., Kormánvos István Bácsuifalu, 78.20 kg., Hermec Katalin Överbász, 78.10 kg., Dudás Jovgen Kucora, 78 kg., Pászta Antal Temerin, 78 kg., Rica Ferenc Ada, 77.90 kg., Balogh Irén, Sajkásszentiván, 77.60 kg., Lipták János Bácsuifalu, 77.50 kg., Hajduk Mária Szenttamás, 77.30 kg., Kollárné Szűcs Viktória Bácsuifalu, 77.30 kg., Klein György Paripás, 77.10 kg., Gagrein Rada Szilberek, 77.10 kg., Masó István Topolva, 76.70 kg., Paóács Mara, Dunaóros, 76.60 kg., Banav Ferenc Bácsuifalu, 76.50 kg., Béres Sándor Doroszló, 76.50 kg., Bezdán György Bácsuifalu, 76.40 kg., Csizmár János Topolva, 76.40 kg., Bodvai Jula Bácskeresztúr, 76.20 kg., Szabó Mihály Bácsuifalu, 76 kg., Hofer Mándó Monostorszeg, 75.70 kg., Zsivkovic Vata Mozsor, 75.70 kg., Szarvas József Bácsuifalu, 75.50 kg., Kovács Anna Nemesmilitics, 75.40 kg., Pozsár Béla Sepse, 75.20 kg., Bakics Éva Zombor, 75.20 kg., Galusz György Péterréve, 75.10 kg., Filipovic József Ujfutak 74.80 kg., Seibl Lenke Vaiszka, 74.80 kg., Harer Faldin Szentfülöp, 74.60 kg., Iló Mária Zsablva, 74.60 kg., Gvurisin Jelisava Palánka, 74.50 kg., Ivanovics Zorka Paripás, 74.20 kg., Répás János Zenta-Felsőhegy,

74.20 kg., Radovics Kriszta Szenttamás, 74.10 kg., Faragó István Péterréve, 74 kg., Leichinger Antal Szentfülöp 73.80 kg., Dregisán Katalin Överbász, 73.60 kg., Csolity Katica Zsablva, 73.50 kg., Pap János Pincéd, 73.40 kg., Boros György Zenta-Felsőhegy, 73.40 kg., Póth Henrik Ujszivác, 73.30 kg., Kollár József Kishegyes, 73.20 kg., Csizmár György Vörösmart, 73 kg., Hegybéli József Doroszló, 72.90 kg., Stanlov Mica Mozsor, 72.70 kg., Blaskó Miklós Topolva, 72.60 kg., Lovász Imre Doroszló, 72 kg., Kirmann József Kula, 71.80 kg., Schmidt Mihály Ujszivác, 71.30 kg., Toldi Antal Bácszentiván, 71.20 kg., Nagy Irén Sajkásszentiván 71.20 kg., Nagy Abonyi István Zenta-Felsőhegy, 70.90 kg., Francz Péter Paripás, 70.90 kg., Jovanovity Zsivka Bácsföldvár, 70.60 kg., Krisztity Mara Boldogasszonyfalva, 70.60 kg., Molnár Katalin Liliomos, 70.60 kg., Reinhardt Éva Militics, 70.50 kg., Herold Antal Bajmok, 70.50 kg., Funtvik Mara Kiszács, 70.50 kg., Garai Istvánné Gombos, 70.40 kg., Csésszer Nancsika Sztapár, 70.10 kg., Horváth Mátyás Hódság, 70.10 kg., Bóbány György Péterréve, 70 kg., Huszár József Csantavér, 69.90 kg., Dresszer Ádám Militics, 69.90 kg., Brici Vera Topolva, 69.80 kg., Hoffmann Henrik Ujszivác, 69.80 kg., Leht Valentin Szentfülöp, 69.50 kg., Stefanko Jelena Kucora, 69.40 kg., Tallósi Imre Doroszló, 69.30 kg., Schendlbach Pál Szentfülöp, 69.20 kg., Smagla József Boldogasszonyfalva, 69 kg., Albert István Péterréve, 69 kg., Szabó László Zenta-Felsőhegy, 69 kg., Molnár Ferencné Csurog, 68.80 kg., Rimár Melán Sajkásszentiván, 68.80 kg., Mudri Mária Sajkásszentiván, 68.60 kg., Zaric Radinkó Kula, 68.50 kg., Ruman István Pincéd, 68.40 kg., Háhn Henrik Paripás, 68.30 kg., Kelemect Anna Begecs, 68.10 kg., Csicska József Bellye, 67.80 kg., Vidák Antal Monostorszeg, 67.80 kg., Milics Jelena Bácsótóváros, 67.60 kg., Mannic Magda Militics, 67.60 kg., Varga Péter Överbász, 67.60 kg., Trinkausz Jakab Ujszivác, 67.40 kg., Suvakov Draginca Överbász, 67.30 kg., Szkuban Miklós Kucora, 67.20 kg., Zlokoliza Katica Zsablva, 66.70 kg. termés után.

5 pengő jutalmat kaptak: Balogh András Sajkásszentiván, 66.60 kg., Benyák József Nemesmilitics, 66.60 kg., Király András Ada, 66.50 kg., Varga Ferenc Bajmok, 66.40 kg., Medved Nara Kiszács, 66.40 kg., Valentyk József Pincéd, 66.40 kg., Nikolics Szlobodán Dályok, 66.20 kg., Mészáros József Bácsuifalu, 66.20 kg., Molnár János Palona, 65.90 kg., Nadlstumpf Ferenc Szentfülöp, 65.80 kg., Bajcsi Mátyás Baisa, 65.70 kg., Dudás Erzsébet Szenttamás, 65.60 kg., Kopasz Sándor Ada, 65.60 kg., Jess Terézia Szentfülöp 65.60 kg., Csutorov Jeca, Mozsor, 65.40 kg., Papp Pál Doroszló 65.20 kg., Kick Keresztély Ujsóvé, 65.20 kg., Diósi János Doroszló, 65.10 kg., Gyuráki György Bácsuifalu, 65.10 kg., Werner Fülöp Ujszivác, 64.90 kg. termés után.

Közgazdasági hírek

Uj vezetőséget választott a bácsfeketehelyi Gazdakör. A Gazdakör most tartotta közgyűlését. A különböző jelentések elfogadása után a következő új vezetőséget választották meg. Elnök: Szabó József, alelnök: Bertók Lajos, titkár: Bartha Gábor pénztáros: ifj. Harangozó Mihály, ellenőrök: Sárosi István és Végh Bálint, könyvtáros: Józsa János, választmányi tagok: Agoston Sándor református püspök, Péterfia János községi főjegyző, Bányai Gyula tanító, Csete József, Németh Sándor, Józsa Gábor, Bordás Gábor, Weiszmann Fülöp, Tóth Sándor, Harangozó János, Józsa Sándor, Fehér Mihály, Schmidt Jakab és Molnár Mihály gazdálkodók.

256 tagja van a völgyesi Földműves Olvasóköri. A völgyesi Olvasóköri most tartott közgyűlésén Mélykúti Ferenc elnököt. Az Olvasóköri eredményes munkát fejtett ki. A tagok rendelkezésére 256 kötet könyv áll. A jelentések elfogadása után elnököknek ismét Mélykúti Ferencet választották meg.

A folyékony harisnya Ujjfajta harisnya pótlót találtak ki Olaszországban. A korszakalkotó találmány folyadékából áll, amelyet a bőrre kennek. A levegő hatására a folyadék vékony hártvát alkot, amely teljesen úgy néz ki, mint a valódi harisnya s a színek is teljesen különbözők lehetnek. Az ujjfajta harisnya egyszerű ujjnyomásra sávokban válik le a lábról. A pótharisnya több napon át hordható. A pótharisnya tökéletesítése valószínűleg forradalmat okoz a harisnyaiparban.

Gazdatanfolyam Doroszlón. Január 15-én gazdatanfolyam kezdődik Doroszlón. A tanfolyam nyolc napos. Utána négy napos pártortanfolyamot rendeznek. A két tanfolyamon összesen száz ember vesz részt.

Jól tegyezze meg a címet a legszépben és a legszakszzerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Elso délvideki kelmefestő és vegytisztító intézet. Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a z Erzsébet ligetnél

Rörkabátok festését is vállalom!

Erdekes apróságok

(MN) A norvég lapok jelentik, hogy Larvikban egy festő gyűjteményes képkiállítására egy műbarátnak annyira megtetszett, hogy minden kiállított képet és rajtot megvásárolt.

(MN) A Kopenhága melletti Köge városka arról nevezetes, hogy a városkában hosszú idő óta megmagyarázhatatlan módon csak lányok születtek. A közelmúltban, amikor végre fiúval szaporodott a városka ifjú polgárainak száma, a polgármester a városháza erkélyéről adta az ujjongó lakosság tudomására a nagy eseményt.

(MN) Dánia azon kevés boldog országok közé tartozik, melyeknek nincsen hadviselő polgára. Az utolsó dán veterán, aki az 1864 évi háborúban katonáskodott, most halt meg Herningben 100 éves korában.

(MN) A híres brüsszeli csipkemuzeum nevezetességei közé tartozik egy csipkégallér, mely hófehér női hajból készült. A muzeum látogatói közül valószínűleg még senki sem gondolt arra, hogy ennek a remek kézműipari alkotásnak mintájára egykor az emberi haj ipari feldolgozására is sor kerül. Az ismert normandiai Ferrodovallalatnak azonban sikerült eljárást kidolgoznia, mely növényi rostoknak hozzákeverésével lehetővé teszi az emberi haj fonását és szövését. Az eljárásról nincsen szűkebb híradás, de a férfi fodrászoknál összegyűjtött hajhulladékok is kitűnően alkalmasak a feldolgozásra. A levágott fürtökből nemezzapucskok, övek cipőbetétek, takarók stb. készülnek. A textilipari nyersanyagul használt emberi hajnak nagy előnye, hogy vízhatlan.

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irta: Dr. Végh Zoltán középiskolai okl. tanár.

Haben Sie kein ungarisches Geld? Es ist verboten es ins Ausland zu bringen. Wir haben den strengsten Auftrag jeden Reisenden zu durchsuchen Bitte, legen Sie Ihre Kleider und Schuhe ab. Ist das Ihr Hut?

Ja.
Bitte, er wird in Beschlag genommen.

Nincsen magyar pénze? Tilos külföldre bevinni. A legszigorúbb megbízásunk van, hogy minden utast átkutassunk. Kérem, vegye le a ruháját és a cipőjét. Ez az Ön kalapja?

Igen.
Kérem, lefoglaljuk.

Szószedet

Verboten -bot, hat
es ihm -boten megtiltani
der Auftrag -es, -e megbízás
durchsuchen, -te

durch, h. -gesucht átkutatni.
etwas in Beschlag valamit zár alá he-
nehmen lyez, lefoglal
der Stöpsel, -s dugó

Dr. VÉGHÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”. első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

(MN) Hogy mennyire helyénvaló az óvatosság a kacsatojás használatában, mutatja az az eset, mely nemrég Kölnben történt. Egy vendéglő szakácsnője a kőritésül adott mártást kacsatojás sárgájával készítette el. Harmadnapra a mártáselvezet következtében két asszony meghalt, tizen pedig, köztük maga a szakácsnő is, súlyosan megbetegedett. Az esetnek törvényes következményei is lettek és a szakácsnő a vendéglő tulajdonosnőjével együtt gondatlanságból elkövetett emberölés, súlyos testiértés és az élelmiszertörvény elleni kihágás miatt a vádlottak padjára került. A törvényszéki tárgyalás során a szakértő kifejtette, hogy valamennyi betegnél sikerült kimutatni a Breslau-féle bacillust. A nyers kacsatojás teljesen friss állapotban általa-

ban nem tartalmaz sok bacillust, számuk azonban 24 óra alatt már ezerszeresére növekszik. Ezért a kacsatojást legalább tíz percig főzni kell vagy pedig csak alaposan átsütött sütemények készítésére szabad felhasználni.

A tájékoztatásukkal védekező vádlottak közül a törvényszék a szakácsnőt felmentette, a tulajdonostól ellenben három havi fogházbüntetésre ítélte.

(MN) Prágában a napokban temették el az egykori lóvasut utolsó kalauzát. Az érdemes férfiú kevéssel üzembehelyezése után állott a lóvasut szolgálatába és 1906-ban bekövetkezett megszűnéséig látta el tisztjét.

(19)

A titkok folyosója

A „Délvidék” eredeti regénye • Irta: Kozma Béla

A főutára nem volt néző rálátalni: itt volt évről-évre a legsűrűbb a világitás, de a járőrök tömege is. A kikötőt félkörben övező ut gyalogjárója csaknem egész hosszában felturva, lépten-nyomon földhányások, kőbarrikádok, úgy, hogy a gyalogosoknak is a kocsiuton kellett haladniuk, minduntalan kitéve, annak a veszélynek, hogy vagy egy veszettül tülkölő autó gázol rájuk, vagy valamelyik számfogat kerekai alá kerülnek. A vendéglőből kiadó olaj és birkaizsaszag facsaróan csiklandozta az ahhoz nem szokottak szaglászerveit. Patterson figyelmesen vizsgálta a cégereket, végre az egyik gyanuskinézésű lebuti előtt megállott. Megtalálta, amit keresett.

— Ide bemegyünk, — mondotta.
Beléptek. Arlington lord, bármilyen kíváncsi is volt, nem nézett föl, gépiesen követte a detektívet, aki olyan otthonosan furakodott előre az asztalok körül ácsorogó gyülekező népség között, mintha mindennapos törzsvendég lenne. Az ivó függönnyel elkerített hátsó traktusában, egy üres sarokasztalnál foglaltak helyet és a kocsmáros már hozta is az asztalukra a szurok és kecsketömlő-illatú recinált bort, az Athénben megforduló európaiak rémét.

Arlington mindenben tartotta magát az oktatáshoz amit a metrón való utazás közben a detektív a fülébe sugdosott és így nem tiltakozott a bor ellen sem. Patterson azonban meglátva a lord tekintetén a nem tulságosan gusztusos nedűtől való irtózást, egy jó ötlettel a segítségére sietett.

— Hé, kocsmáros! — szólította vissza a pohos gazdát. — a cimborám nem iszik bort, mert kegyetlenül fáj a foga. Hozzon neki inkább egy pohárka rumot, hadd kurálja vele a fájalmát.
Arlington lord majdnem fölkiáltott a csodálkozástól. Patterson ugyanis ezeket a szavakat uigörög nyelven intézte a kocsmárhoz, még pedig tipikus levantei kiejtéssel.

— Hát ezt az idiómát meg hol sajátította el? — kérdezte tőle.

Patterson mosolygott. A rettenetes bagót nyelvének egy gvakorlott mozdulatával áttolta egyik oldalról a másikra, majd közelebb könyökölve angolul suota:

— Tisztára véletlen. A világháború alatt ugyanis mint önkéntes másfél évig voltam a

Dardanelláknál, majd Szalonikibe kerültem. Alkalmam volt elsajátítani nemcsak a görög, de a török és orosz nyelvet is. Igaz, hogy nem sokszor vettem azóta használt, de azért mégis jó, ha az ember nem felejt el azt amit megtanult.

— Majd még hozzátette: — Onnek is ajánlom, hogy ne nagyon tüntessen itt dicsó anyanyelvünkkel, annival is inkább, mert ugy tudom, ön is tud valamelyest görögül.

Arlington elnevette magát.
— No, az ugyan nem sok, amit én tudok. Éppen csak annyi, hogy az ásatásoknál megtudtam értetni magam a kubikosokkal. Szókinsem igazán csak a legszükségesebbekre szorítokozik.

— Akkor szükség esetén ezt a keveset igyekszik ügyesen felhasználni.

A kocsmáros ismét megjelent és letette a féldeci rumot az asztalra.

— A foga fáj? — kérdezte a bekötött képű Arlingtontól műrésztől.

A lord szótlanul rázta a fejét, ami ellentétben az európai szokással, igenlést jelentett.
— Miért nem huzatja ki? Innen a harmadik házban lakik egy nagyon ügyes kovács, elszalajtok érte valakit, — készségeskedett a pancsoltborok mérője, nyilván azzal a hátsó gondolattal, hogy ezt a szolgálatot külön felszámítja majd.

— A világit se, — szólott most közbe Patterson, — a barátomnak fogkefélése van; amíg le nem lohad, nem lehet hozzányulni.

— Az más, — mondta a kocsmáros csalódott arccal és már ment is tovább.

Patterson körüljártatta tekintetét a helységben, a gyöngyfűzőgönyvön keresztül szemügyre vette a külső ivót is, majd Arlingtonhoz fordult:

— Ugy látszik, hogy még kissé korán jöttünk; várni kell.

— Mire?

— Pappdiamantopulosz urra. Hallotta már a nevét?

— A csempészkirálynak? Hogyne! Mi dolga van vele?

— Rögtön megfogja tudni, milord.

— Nem kár ezzel vesztegetni az időnket?

— Azt majd meglátjuk. Különben sem tudom, mit tehetnénk okosobbat?

— Szerintem a világ legegyszerűbb dolga.

Leutaztunk Athénbe, mert a tolvajok ide szöktek. Aligha lehet most más teendők, mint visszszakövetelni tőlük a szobrot. Vagy pedig, ha nem adják ide szép szerével, le kell őket tartóztatni.

— Ugy van, ezt akarom magam is. Ahhoz azonban, hogy le tudjuk tartóztatni, az kell, hogy először elcsipjük őket.

— Ismerjük a pontos címüket, mi sem könnyebb ennél. Megérkezésünk után rögtön fel kellett volna szólítanunk őket, hogy adják ki a szobrot.

— Ezt ön, mint tudom, meg is cselekedte. Elég kár volt ugyan, mert rossz helyen kereskedett. A szobor nincs a birtokukban.

Arlington egyszerűen kiesett a dünnvögő matrózszerepéből.

— Mit mond? — Már nincsen náluk? — kiáltott fel.

— Már, vagy még, azt e pillanatban nem tudom, de most ez nem is fontos. Bizonyos azonban, hogy ők is keresik, lázasan kutatnak utána.

— Ezt honnan veszi?

— Megtudtam, — felelte kurtán a detektív.

— Ugy látszik, ellopták tőlük.

— Meglehet.

— Szépen vagyunk!

— Alighanem Swift keze lesz a dologban!

— Swift? De hiszen ön kétségbe vonta ennek az embernek a létezését!

— Csak azt vontam kétségbe, hogy tényleg így hívják. Ő maga azonban létező személynél, föltéve, ha őnt azon a délutánon nem szellemek látogatták meg.

Folytatása következik

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára szavankint 10 fillér. Terjedelmi minimum 10 szó. Jelíges hirdetések kezelési költsége 20 fillér. Csak felülbélyegzett jelíges leveleket továbbítunk. — Kérdezősködésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Müller János téglagyáros Apatinban, elad fűrészelt tölgyfát, puha gerendákat, használhatók kukoricaőrlőnek, egy cserépszáritó fészert, 10.000 darab deszkát cserépszáritáshoz, két lebontásra való házat, valamint egy gyalupadot.
a-1198-f

Ügynökök, kik magánfeleket látogatnak meglevő kollektíóik mellett iól kereshetnek, ha leadiák címüket a kiadóhivatalban
a-gr

Telefonszámunk 2-07